

Bijlage 1: Eindtermen Kynologisch Instructeur Theorie-examen

1. De kandidaat kent en herkent de meest voorkomende rassen, rasgroepen, de doelen waarvoor deze oorspronkelijk zijn gefokt en mogelijke gedragconsequenties hiervan.
  - a. De kandidaat kent hondengedrag, oorzaken en gevolgen. De kandidaat kent beïnvloedingsstrategieën met betrekking tot normaal en niet-probleemgevend gedrag van honden.
  - b. De kandidaat kent en herkent de interactie (problemen) tussen geleider en hond.
2. De kandidaat herkent persoonlijkheidstypen van mensen die mogelijk het gedrag in het groepsproces kunnen beïnvloeden en kent beïnvloedingsstrategieën met betrekking tot mogelijk groepsproces verstorend gedrag.
3. De kandidaat kent de beginselen van didactiek, instructie, feedback en evaluatie.
4. De kandidaat kent de middelen die bij de opvoeding van honden worden gebruikt.
5. De kandidaat kent de globale beginselen van EHBO voor mens en dier.
  - a. De kandidaat kent de actuele beslissingen voor honden en kent de verschillende visies op dat gebied.
  - b. De kandidaat is bekend met de meest voorkomende erfelijke aandoeningen bij honden en kent de consequenties daarvan voor wat betreft het welzijn van de hond en de gevolgen voor de hond bij het deelnemen aan een les.
6. De kandidaat kent in grote lijnen de kynologische organisatie in Nederland, kent de op de kynologie betrekking hebbende wetgeving en weet waar hij zijn informatie moet halen.
7. De kandidaat kent de omstandigheden die de veiligheid van geleider en/of hond kunnen beïnvloeden.
8. De kandidaat kent de algemeen geldende opinie van sociaal aanvaardbaar hondengedrag met betrekking tot de dagelijkse gang van zaken.
9. De kandidaat kent de algemeen geldende opinie van aanvaardbaar hondengeleidergedrag verband houdend met welzijnsaspecten van honden.
10. De kandidaat kent de basale beginselen van hondenverzorging.
11. De kandidaat kent zijn grenzen met betrekking tot kennis en vaardigheden op zijn werkgebied en weet wanneer moet worden doorverwezen naar een vakspecialist van een andere discipline.

Nadere uitwerking kenniscomponenten

1. **De kandidaat kent en herkent de meest voorkomende rassen, rasgroepen, de doelen waarvoor deze oorspronkelijk zijn gefokt en mogelijke gedragconsequenties hiervan.**
  - a. De kandidaat kent hondengedrag, oorzaken en gevolgen.**
  - b. De kandidaat kent beïnvloedingsstrategieën met betrekking tot normaal en niet-probleemgevend gedrag van honden.**

Ad 1. MATERIE KENNIS	DRAAGT KENNIS VAN
De kandidaat kent en herkent de meest voorkomende rassen, rasgroepen, de herkomst hiervan en de oorspronkelijke taak waarvoor deze honden zijn gefokt.	Herkent diverse (veel voorkomende) rassen aan de hand van duidelijke foto's en kan aangeven tot welke rasgroep deze behoren.
De kandidaat kent de mogelijke (gedrags) consequenties van voor een bepaald doel gefokte honden.	Rasgroepen met eigenschappen gerelateerd aan het oorspronkelijke gedrag.

Raad van Beheer – Eindtermen Kynologisch Instructeur Theorie

<p>Ad 1a</p> <hr/> <p>De kandidaat kent hondengedrag, oorzaken en gevolgen. De kandidaat kent beïnvloedingsstrategieën met betrekking tot normaal en niet-probleemgevend gedrag van honden.</p>	<hr/> <p>Kenmerken, levensbehoeften en problemen behorend bij de neonatale fase, overgangsfase, primaire socialisatiefase, secundaire socialisatiefase, adolescentie, volwassenheid en ouderdom.</p>
<p>De kandidaat kent de lichaamshoudingen, gedragingen en spanningssignalen van honden en kan deze benoemen en interpreteren.</p>	<p>Lichaamshoudingen: hoog, halfhoog, neutraal, half laag en laag (staartstand is bepalend).</p> <p>Agressieve gedragingen: verstarren, fixeren, grommen, gromblaffen, lip optrekken, tanden, happen, uitvallen en bijten.</p> <p>Angstgedragingen: bevriezen, vluchten, plassen (kan ook poepen), deinzen, ineenduiken, verstoppertje spelen, vermijden, ontwijken, trillen, beven, gedrukt lopen, schokkerig rondkijken; de staartstand is half laag of lager.</p> <p>Dominante gedragingen: over de snuit bijten, over en in de nek bijten, poot op kop/schoft leggen, bovenstaan, bestijgen.</p> <p>Agressieremmende of kalmerende signalen: actieve submissie, passieve submissie en wegstaren (van de prikkel).</p> <p>Gevolgen van ingrijpen door eigenaren op de onderlinge verhouding tussen honden, dominante handelingen door eigenaren, afhankelijke en onafhankelijke rang, omgaan met conflicten, ganging up, sociale facilitatie (met als gevolg gedragssynchronisatie).</p> <p>Vormen van conflictgedrag: ambivalentie in houding, beweging en gedrag (successief en simultaan ambivalent), intentiebeweging, overspronggedrag, omgericht gedrag en autonome respons. De uitingen van conflictgedragingen worden spanningssignalen genoemd.</p> <p>Spanningssignalen: borstelen, tongelen, pootheffen, hijgen, krabben, stijve kwispel, etc.</p> <p>Gedragssystemen: rust- en slaappgedrag, agonistisch gedrag (agressie en angst), spel, sociaal vriendelijk gedrag, zelfverzorgend gedrag, voortplanting, voedselverwerving en exploratie.</p>

Raad van Beheer – Eindtermen Kynologisch Instructeur Theorie

<p>Ad 1b.</p> <hr/> <p>De kandidaat kent de basisprincipes van opvoeding van honden</p>	<hr/> <p>Verschil tussen training en opvoeden, rangrelatie en band met de eigenaar. Op welke manier zijn door de mens gedragingen in te zetten met betrekking tot de opvoeding van de hond zoals bijvoorbeeld dominante handelingen. Ongewenst (abnormaal) gedrag versus gewenst (normaal) gedrag. Leerprocessen ontwikkeling van gedrag, conditioneringsprocessen, associatieleren, klassieke conditionering, operante conditionering (bekrachtigers en correcties). Fouten bij belonen en straffen, black box. Invloeden van prikkels die leiden tot gedrag.</p>
<p>De kandidaat kent en herkent interactie (problemen) tussen geleider en hond.</p>	<p>Inschatten van de persoonlijkheid van de geleider in relatie tot de hond. Kansen en risico's hieromtrent.</p>

2. De kandidaat herkent persoonlijkheidstypen van mensen die mogelijk het gedrag in het groepsproces kunnen beïnvloeden en kent beïnvloedingsstrategieën met betrekking tot mogelijk groepsproces verstorend gedrag.

a. De kandidaat kent en herkent de interactie(problemen) tussen geleider en hond.

<p>Ad 2. GROEPSPROCESSEN</p> <hr/> <p>De kandidaat herkent persoonlijkheidstypen van mensen die mogelijk het gedrag in het groepsproces kunnen beïnvloeden en kent beïnvloedingsstrategieën met betrekking tot mogelijk groepsproces verstorend gedrag.</p>	<p>DRAAGT KENNIS VAN</p> <hr/> <p>Beginselen van groepsprocessen bij personen.</p> <p>Persoonlijkheid in relatie tot de hond</p>
---	--

3. De kandidaat kent de beginselen van didactiek, instructie, feedback en evaluatie.

<p>Ad 3. LESGEVEN</p> <hr/> <p>De kandidaat kent de beginselen van didactiek.</p>	<p>DRAAGT KENNIS VAN</p> <hr/> <p>Wat is leren, het model van onbewust onbekwaam naar onbewust bekwaam. Manieren van leren; imiteren, belonen en straffen, gedragsversterking, zelf ontdekkend leren, door ervaringen, bewust en onbewust leren, leerstijlen.</p>
<p>De kandidaat kent de theorieën voor het geven van feedback</p>	<p>Wat is feedback, waar is feedback voor bedoeld, wat zijn de functies van feedback, aan welke voorwaarden voldoet goede feedback.</p>
<p>De kandidaat kent de theorieën voor het geven van instructie.</p>	<p>Wat is een leerdoel, aan te leren vaardigheid verdelen in stappen, handelingsstappen en leerstappen, geschikte instructievormen benoemen: zoals beeldende instructie, schriftelijke instructie, mondelinge instructie, combinatie van de vormen</p>

Raad van Beheer – Eindtermen Kynologisch Instructeur Theorie

De kandidaat kent de voorwaarden waaraan een lesopbouw dient te voldoen.	Kan de succesfactoren benoemen voor en goede instructie gericht op kennis en vaardigheden van de geleider, tijd, plaats en sfeer Moet in staat zijn door te verwijzen naar andere disciplines.
Ad 3a. <hr/> De kandidaat kent de hulpmiddelen die bij de opvoeding van honden kunnen worden gebruikt.	<hr/> Kan voor- en nadelen benoemen van instructiehulpmiddelen.

- 4. De kandidaat kent de globale beginselen van EHBO voor mens en dier.**
- a. De kandidaat kent de actuele enteschema's voor honden en kent de verschillende visies op dat gebied.**
  - b. De kandidaat is bekend met de meest voorkomende erfelijke aandoeningen bij honden en kent de consequenties daarvan voor wat betreft het welzijn van de hond en de gevolgen voor de hond bij het deelnemen aan een les.**

Ad 4. EERSTE HULP BIJ ONGEVALLEN <hr/> De kandidaat weet adequaat te handelen bij bijtewonden en bloedingen bij mens en dier.	DRAAGT KENNIS VAN <hr/> Eerste behandeling van bijtewonden en bloedingen bij mens en dier. Inschatten van de situatie van een hond aan de hand van hartslag en/of ademhaling en/of temperatuur en/of slijmvliezen Veilig vervoer naar de dierenarts.
Ad 4a <hr/> De kandidaat moet op de hoogte zijn van gezondheid beschermende maatregelen.	<hr/> Leidend is de visie van de faculteit. Risico onderkennen van een zoönose. Weet naar welk instituut door te verwijzen.
Ad 4b <hr/> De kandidaat is bekend met de meest voorkomende erfelijke aandoeningen bij honden en kent de consequenties daarvan voor wat betreft het welzijn van de hond en de gevolgen voor de hond bij het deelnemen aan een les.	<hr/> Bijvoorbeeld E.D., H.D., cataract, P.R.A. etc. Aandoeningen die beperkend zijn voor het volgen van een bepaalde opleiding (niet diagnosticeren).

Raad van Beheer – Eindtermen Kynologisch Instructeur Theorie

5. De kandidaat kent in grote lijnen de kynologische organisatie in Nederland, kent de op de kynologie betrekking wetgeving en weet waar hij zijn informatie moet halen.

Ad 5. ORGANISATIE, WETGEVING, INFORMATIE	DRAAGT KENNIS VAN
De kandidaat kent in grote lijnen de kynologische organisatie in Nederland en weet waar hij benodigde informatie kan halen.	Doorverwijzen naar regionale verenigingen.
De kandidaat kent de wetgeving voor zover deze betrekking heeft op de kynologie	Basiskennis wetgeving m.b.t. kynologie.

6. De kandidaat kent de omstandigheden die de veiligheid van geleider en/of hond kunnen beïnvloeden.

AD 6. VEILIGHEID	DRAAGT KENNIS VAN
De kandidaat kent de verschijnselen bij honden op grond waarvan ze wel of niet tot de oefenplaats kunnen worden toegelaten en weten daarin te adviseren.	Besmettelijke aandoeningen. Lichamelijke onvolkomenheden. Advies geven.
De kandidaat kent een aantal omstandigheden die tijdens de instructie de veiligheid van mens en hond beïnvloeden.	Weersomstandigheden, bodemgesteldheid, afbakening terrein, opstelling. Risico's in relatie tot de honden, de oefening, medische beperkingen etc.

7. De kandidaat kent de algemeen geldende opinie van sociaal aanvaardbaar honden gedrag met betrekking tot de dagelijkse gang van zaken.

Ad 7. HOND EN MAATSCHAPPIJ	DRAAGT KENNIS VAN
De kandidaat kent sociaal aanvaardbaar hondengedrag met betrekking tot de dagelijkse gang van zaken voor geleider en hond.	Gedrag bij de dierenarts, in een restaurant, aan de fiets, in de auto, huiselijke situatie, straat, bos, poepruimen etc.
Relatie kind/hond	Positie van het kind binnen het gezin waar honden leven. Risico's en kansen van het hebben van kinderen en honden in een gezin. Dit alles uitsluitend gericht op de veiligheid en bescherming van het welzijn van zowel het kind als de hond als alle kinderen in de maatschappij.

Raad van Beheer – Eindtermen Kynologisch Instructeur Theorie

8. De kandidaat kent de algemeen geldende opinie van aanvaardbaar hondengeleidergedrag verband houdend met welzijnsaspecten van honden.

<p>Ad 8. WELZIJN</p> <hr/> <p>De kandidaat kent de algemeen geldende opinie van aanvaardbaar hondengeleidergedrag verband houdend met welzijnsaspecten van honden.</p>	<p>DRAAGT KENNIS VAN</p> <hr/> <p>Levensbehoeften van een hond: warm/koud, vocht, benchtraining, verzorging, alleen thuisblijven/achterlaten, kind-hond, zindelijkheid, behoeften van de hond, beweging, voldoende prikkels, aanpassing aan leeftijdfase, alleen zijn etc.</p>
---	---

9. De kandidaat kent de basale beginselen van hondenverzorging.

<p>AD 9. VERZORGING</p> <hr/> <p>De kandidaat kent de basale beginselen van lichamelijke hondenverzorging.</p>	<p>DRAAGT KENNIS VAN</p> <hr/> <p>Basisregels omtrent voeren en drinken. Basale informatie kunnen geven over medische vragen, vachtverzorging, gebitsverzorging, nagelverzorging, ogen, oren, voetzolen, anaalklieren, loopsheid, ziektepreventie en herkennen wanneer er problemen zijn op dit gebied en weten door te verwijzen.</p>
---	---

10. De kandidaat kent zijn grenzen met betrekking tot kennis en vaardigheden op zijn werkgebied en weet wanneer moet worden doorverwezen naar een vakspecialist van een andere discipline.

<p>AD 10. EIGEN GRENZEN</p> <hr/> <p>De kandidaat kent zijn grenzen met betrekking tot kennis en vaardigheden op zijn werkgebied en weet wanneer hij moet doorverwijzen naar een vakspecialist van een andere discipline.</p>	<p>DRAAGT KENNIS VAN</p> <hr/> <p>De kandidaat kent en herkent de grenzen van zijn werkgebied. Hij kent en herkent de situaties waaronder cursisten verwezen moeten worden naar capabele deskundigen op betreffend vakgebied, bijvoorbeeld dierenarts, trimmer of gedragstherapie.</p>
--	---